

DISINFO BRIEF

LAŽNA VIJEST

Lažno pismo njemačkog ambasadora

Na društvenim mrežama pojavilo se lažno pismo ambasadora Njemačke u Crnoj Gori Petera Feltena koje je navodno upućeno mandataru Milojku Spajiću. DFC-u je iz Ambasade potvrđeno da je riječ o lažnoj vijesti, a i sam Ambasador Felten je na svom Tviter nalogu **POTVRDIO** da takvo pismo ne postoji. Na ovaj način se plasira narativ da ambasade i inostrane diplomate utiču na proces formiranja vlade u Crnoj Gori. Fotografija navodnog pisma je putem koordinisanih aktivnosti proširena na brojnim Fejsbuk profilima, stranicama i grupama. Jedna od stranica koja je podijelila fotografiju „Nikšić ponosni srpski grad“ bila je ažurna u periodu lokalnih izbora u Nikšiću 2021. godine, kada je učestvovala u koordinisanim aktivnostima o čemu je DFC **PISAO**. Sa pomenute stranice, lažna vijest o pismu se koordinisano dijeli na veći broj drugih adresa, sa nekoliko istih profila.

Fotografija navodnog pisma je putem koordinisanih aktivnosti proširena na brojnim Fejsbuk adresama

NARATIV

Negiranje crnogorskog identiteta

Ustaljeni narativi koji se plasiraju sa televizija u Srbiji, a koji negiraju crnogorski identitet često se zasnivaju na direktnom vrijeđanju većine građana Crne Gore. U emisiji Među nama na TV Nova S, aktuelna dešavanja oko formiranja Vlade u Crnoj Gori komentarisao je Nebojša Lazarević osnivač Centra za evropske politike iz Srbije. Lazarević u analizi dešavanja na crnogorskoj političkoj sceni, u stilu srpskih etnonacionalista kao što su Aleksandar Raković i Dragoslav Bokan, na pogrdan i šovinistički

način opisuje građane crnogorske nacionalnosti. On tvrdi da će u vladi Milojka Spajića biti „deklarisani Crnogorci odnosno Srbi, a ne oni Crnogorci sa velikim C, Milogorci kako je pogrdan naziv za njih, već normalni građani koji znaju da su suštinski i jedno i drugo.“ Za Lazarevića su normalni građani oni koji imaju dvojni identitet Crnogorci-Srbi ili se izjašnjavaju kao Srbi. Lazarević je član Užeg pregovaračkog tima za pregovore o pristupanju Srbije EU, zadužen za koordinaciju pregovora u pregovaračkim poglavljima 1, 3 i 28. Zabrinjava podatak da nosioci ideje evropskih integracija u Srbiji dijele iste stavove o crnogorskom nacionalnom identitetu sa promoterima šovinizma i srpskog etnonacionalizma poput Vojislava Šešelja, Aleksandra Rakovića, Dragoslava Bokana, Aleksandara Vulina i drugih.

DISINFO BRIEF

DEZINFORMACIJA

Milatović nije rekao da za BS nema mjesta u Vladi

Portal *IN4S* je na svojoj Fejsbuk stranici 24. avgusta 2023. godine **OBJAVIO** screenshot naslova *Milatović: SPP je naš partner, za Bošnjačku stranku neće biti mjesta u novoj Vladi* koji je objavljen na portalu Sandžak press 05. aprila 2023. godine. *IN4S* je pokušao da tokom procesa formiranja vlade plasira narative da predstavnici Bošnjačke stranke nisu poželjni u novoj vladi Crne Gore i da je riječ o prekrajanju izborne volje. Te narative snažno zastupaju i pred-

stavnici koalicije Za budućnost Crne Gore. Pored plasiranja narativa *IN4S* na ovaj način pokušava da izvrši politički pritisak na predsjednika Crne Gore Jakov Milatović. Jakov Milatović nikada nije rekao da za Bošnjačku stranku neće biti mjesta u novoj vladi Crne Gore. Istu dezinformaciju **PLASIRAO JE** i portal *Borba*.

POLITIKA | CRNA GORA

Jakov Milatović, nakon što je izabran za predsjednika: Za Bošnjačku stranku neće biti mjesta u novoj Vladi!

DFC ANALIZA

„Refleksivna kontrola kao element hibridnog djelovanja u Crnoj Gori“

ANALIZA pod nazivom „Refleksivna kontrola kao element hibridnog djelovanja u Crnoj Gori“ obrađuje problem refleksivne kontrole kao jedan od elemenata hibridnog djelovanja kojeg je prvi razvio ruski matematičar i psiholog Vladimir Lefebvre. DFC analiza pokazuje da taj segment dejstvovanja podrazumijeva operacije koje imaju za cilj paraliziranje ili uslovljavanje procesa donošenja odluka, odnosno navođenje protivnika da donosi odluke koje su u skladu sa interesom država, vlada, kao i realizatora kampanja u određenom momentu ili procesu. Primjer za to je aktuelizovanje pitanja Kosova i njegovo povezivanje sa unutrašnjim političkim prilikama.

DFC ANALIZA

„Građanski ili nacionalni koncept za Crnu Goru“

ANALIZA DFC pod nazivom „Građanski ili nacionalni koncept za Crnu Goru“ obrađuje temu pregovora o novoj vladi Crne Gore koji su ponovo podstakli državni vrh Srbije da se direktno umiješa u unutrašnje prilike u Crnoj Gori. Ponovo se javnost dezinformiše o ugroženosti Srba, a režim u Srbiji, kao i mediji i analitičari pod njegovom kontrolom, izvlače paralelu i upoređuju prava Albanaca u Sjevernoj Makedoniji i Srba u Crnoj Gori. Makedonski model podrazumijeva kapitulaciju Crne Gore kao građanske države jednakih šansi u korist dva dominantna etnosa koji koegzistiraju.

DISINFO BRIEF

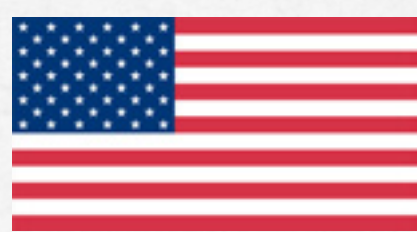
DFC POLICY BRIEF

Psihološka perspektiva i preporuke za zaštitu demokratskih vrijednosti

PETI POLICY BRIEF autora Radoja Cerovića, istražuje moć emocionalnih narativa u oblikovanju javnog mnjenja. U skladu s tim, analizirana je uloga medija, političkih struktura i društvenih mreža u širenju tih narativa. Medijski kanali često služe kao platforme za širenje emocionalnih priča koje manipulativno utiču na percepciju stvarnosti i podstiču određene reakcije kod publike. Društvene mreže, kao moćan alat masovne komunikacije, dodatno pojačavaju širenje ovih narativa. Autor navodi primjere upotrebe emocionalnih narativa u različitim oblastima, poput identitetskih pitanja, političkih desničarskih i konzervativnih interesa. Kroz te primjere, Cerović približava publici kako emocionalni narativi mogu biti korišćeni za postizanje određenog cilja, ali i kako takva manipulacija može stvoriti podjele i polarizaciju u društvu.

Na kraju ponuđene su ključne preporuke kako se zaštititi od ovakvih manipulacija. Svijest o ovoj temi je od vitalnog značaja za očuvanje demokratskih vrijednosti i bolje razumijevanje dinamike medija i politike u savremenom društvu.

Ovaj projekat finansira Ambasada SAD u Podgorici. Mišljenja, nalazi, zaključci ili preporuke koji su ovdje izneseni su stav autora i ne odražavaju nužno stav Stejt dipartmenta/ Vlade SAD.